Olje- og energidepartementet

Oslo, 27. september 2022

Vår ref.: Deres ref.: 22/960

Høring av Strømnettutvalgets utredning NOU 2022: 6 «Nett i tide – om utvikling av strømnettet»

Med over 100 000 medlemmer er NITO Norges største fagorganisasjon for ingeniører og teknologer. Vi har et betydelig antall medlemmer innen kraftforsyningen, samt mange innen industrier og bransjer som påvirkes sterkt av utviklingen i kraftmarkedet. I årene som kommer er tilgang på kraft avgjørende for industriell vekst og verdiskaping i Norge. Mangel på det samme kan være med på å bremse etableringen av nye, grønne jobber.

Den pågående klima- og energiomstillingen, deriblant en stor grad av elektrifisering, bruk av ny teknologi samt industrielle satsinger øker presset på kapasiteten og utviklingen av strømnettet. Det er også store regionale forskjeller i nettkapasitet. Det haster med å få på plass politikk for å sikre en raskere og mer effektiv utbygging av strømnettet som tar hensyn til disse faktorene.

NITO støtter derfor mandatet som ble gitt Strømnettutvalget og er i all hovedsak positive til de viktigste konklusjonene i utredningen.

Raskere konsesjonsbehandling

NITO er enig i at ledetiden i konsesjonsbehandling må reduseres. Mer strømlinjeforming av prosesser og bruk av «fast-track» i enklere saker vil derfor være et sentralt virkemiddel. Det er dessuten en betydelig forskjell i størrelse og graden av naturinngrep mellom de ulike nettnivåene. Spesielt på de lavere nivåene er det grunn til å tro at en enklere saksbehandling ikke vil gi flere klagesaker. Det er for eksempel potensial for å forenkle behandlingen av flere prosjekter innen regionalnettet. Det er også mulig å heve terskelen for søknadsplikt og på den måten få færre saker til konsesjonsmyndighetene. NITO vil samtidig understreke betydningen av å beholde god kvalitet i konsesjonsprosessene og at tiltakene ikke må gå på vesentlig bekostning av dette. Kapasiteten for saksbehandling i både NVE og OED må derfor styrkes i årene som kommer.

Fortsatt lønnsom utvikling av strømnettet

Vi forventer en stor økning i kraftetterspørsel i årene som kommer, men det er også betydelig usikkerhet knyttet til både generell forbruksutvikling og til enkeltprosjekter. Samtidig vil både for store og for små investeringer i nettkapasitet gi tap for samfunnet, enten det er gjennom etterspørsel som ikke kan dekkes eller gjennom unødvendig nettutbygging med tilhørende tap av areal og natur. NITO mener det må gis gode insentiver for en best mulig utnyttelse av eksisterende nett. Dette kan redusere behovet for store og nye investeringer.

Her kan også ny teknologi, digitalisering og økende forbrukerfleksibilitet spille viktige roller. Videre kan det være en mulighet å vurdere økonomiske insentiver og stimuleringer for en mer aktiv utbygging fra nettselskapenes side, i forkant av kundenes etterspørsel. Dette må skje i tett samarbeid med lokale myndigheter. Hele samfunnet er tjent med en mest mulig kostnadseffektiv og gunstig drift av nettselskapene. Dette sikrer en lavest mulig nettleie for både forbrukere og næringsliv.

Forbedringer i systemet med tilknytningsplikt

Tilknytningsprosessen kan for mange aktører virke uoversiktlig og med en betydelig lokal variasjon som igjen bidrar til ytterligere usikkerhet. Vi er også inne i en periode med en betydelig økning i antallet tilknytningshenvendelser og systemet er ikke rigget for denne raske utviklingen. NITO er derfor positive til tiltak som kan standardisere og bedre informasjonsflyten knyttet til tilknytningsprosessen.

NITO takker for muligheten til å bidra i denne høringen. En best mulig utvikling av strømnettet vil være helt sentralt for å møte utfordringer knyttet til både forsyningssikkerhet og til fremtidig grønn verdiskaping.

Vennlig hilsen

Trond Markussen
President

Egil Thompson
Generalsekretær